

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XCIV. Testamentum, legatum, & quælibet ultima voluntas, ad pias
causas, valet absque solemnitatibus jure civili requisitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

tuitur 1°. ut testamenta scribantur, & sub-
signentur à testatore, & duobus testibus ad
id rogatis, quorum in testamento mentio
fiat à Notario, Pastore, aut vice-Pastore:
isti enim duo Notarii officio fungi possunt
in testamentis, juxta Edictum Caroli V. an-
ni 1553. qui nihil sibi, suisque usque ad
quartum gradum, juxta leges civiles com-
putandum, adscribere valeant. 2°. si loco-
rum consuetudines variæ essent, fervarentur
jura loci, ubi sita est res, de qua fit testamen-
tum.

Anno etiam 1620. iidem Principes decla-
rarunt, nulla esse testamenta, in quibus deest
signatura Notarii, testatoris, aut testium;
nisi testator non posset scribere, quo casu id
exprimendum esset à Notario sub poena nul-
litas. Valere tamen testamentum factum
apud acta, id est coram duobus Scabinis,
& Graphiario, aut Secretario. Anno tamen
1631. declararunt, ad testamentum peste in-
fectorum sufficere posse testem unicum, e-
tiam feminam.

964 Circa id tamen quod dictum est, servan-
da esse jura loci, ubi res est sita, Stockman-
sius decif. 9. *Hodie (inquit) sine hastatione
judicamus, sufficere solemnitates, quæ obtinent
in loco consecrationis, ut ubique, & quoad omnia
bona, vim habeat testamentum.* Quam etiam
sententiam communi Doctorum calculo rece-
ptam dicit Anselmo in art. 4. Edicti per-
petui Alberti & Isabellæ 1611. Unde Con-
siliium Brabantiae anno 1645. censuit, testa-
mentum Leodii confectum à Brabanto, li-
cèt ab ipso non subscriptum, effectum ha-
bere quoad bona sita in Brabantia, tamen
in Brabantia requiratur subscriptio. Codex
quoque Belgicus verb. *testamentum* n. 25. va-
lere dicit testamenta ad pias causas, etiam si
testator non subscripserit, & Notarius non
expresserit in testamento, testatorem scribere
non posse.

965 Testem in testamento posse esse Cleri-
cum, uti & Monachum, docent Anselmo
ad Edict. perpet. a. 11. 13. §. 16. Stockman-
sius decif. 5. ubi refert ita judicatum esse. Et
decif. 6. addit, legatarium posse adhiberi in
testem, licèt non possit petere suum lega-
tum: eò quòd detracto suo testimonio non
superfit legitima probatio; & ita in Galliis
observari. Decif. 7. ipsum etiam testamenti
executorem dicit adhiberi posse in testem,
dummodò non sit executor universalis, &
loco hæredum, sed minister dumtaxat ad
præstanda legata, & fidei commissã. Quia
talis nullum ex suo testimonio refert com-
modum, sed potiùs onus. Et idè judica-
tum, valere testamentum, in quo unus te-
stium erat testamenti executor.

CAPUT XCIV.

Testamentum, legatum, & qualibet ultima vo-

*luntas, ad pias causas, valet absque solemn-
tariis Jure Civili requisitis.*

Est sententia communis, fundata in cap. 966
relatum de testam. ubi Alexander III.
sic ait: *Relatum est, quòd cum ad vestrum exa-
men super relictis Ecclesia causa deducitur, non
nisi septem, vel quinque idonei testes interven-
runt, inde postpositis judicare, &c. Mandamus,
quatenus cum aliqua causa talis ad vestrum fue-
rit examen deducta, eam non secundum leges,
sed secundum Decretorum statuta tractatis, tri-
bus, vel duobus legitimis testibus requisitis. Quo-
niam scriptum est.* "In ore duorum vel trium"
testium stabit omne verbum. "Valet ergo te-
stamentum ad pias causas, etiam in foro ex-
terno, independenter à præsentia Parochi,
aut Notarii, modò adint duo testes. In foro
verò conscientiae, etiam sine duobus teste, dum-
modò constet de ultima defuncti voluntate.
Idèque hæres in conscientia solvere tenetur
legata pia, dum ipsi quovis modo sufficien-
ter constat eam esse voluntatem defuncti,
v. g. per schedam propriã manu ipsius sub-
scriptam. Imò ultima dispositio captatoria,
ut vocant, quã testator suam voluntatem al-
terius dispositioni committit, valet ad pias
causas. Quia solo jure civili irritatur, jure
verò naturali & canonico sufficiens est, juxta
illud cap. *cum tibi* de testam. *Qui externam
voluntatem in alterius dispositionem commisit,
non videtur decedere intestatus.* In similibus
autem causis leges civiles attendi non de-
bent, uti dicitur citato cap. *relatum*. Videri
possunt Covarruvias c. 11. de testam. n. 9.
Julius Clarus §. *testamentum* q. 6. n. 1. & seq.
Fagnanus ad citatum c. *relatum*, ubi n. 2. di-
cit, legata pia peti posse coram JUDGE sæcula-
ri, eumque teneri causam decidere secundum
leges canonicas. Num. 8. testes duos in testa-
menta ad pias causas non esse de solemnitate
substantiali, sed probatoria. Num. 9. testa-
mentum illud valere scriptum manu testato-
ris, sine ullo teste. Num. 12. testes non de-
bere esse rogatos, &c.

CAPUT XCV.

*Testamentum ad causas profanas, licèt in foro
externo non valeat absque solemnitatibus ju-
ris, probabilis valet & obligat in foro con-
scientia.*

Probatur 1°. quia can. *ultima* 13. q. 2. §. 967
Gregorius dicit, quòd *ultima voluntas de-
functi modis omnibus servari debet.* Enimverò
nihil magis æquum, quàm ultimas hominum
voluntates impleri, cum de iis sufficienter
constat, etsi quædam solemnitates Juris Ci-
vilis eis desint: utpote quæ ad probationem
potiùs testamenti, quàm ad ejus in foro po-
li substantiam cendendæ sunt pertinere.
2°, quia cap. *indicame* de testam. *Cognovi-*